

JALO LAHDENSUON RAHASTO

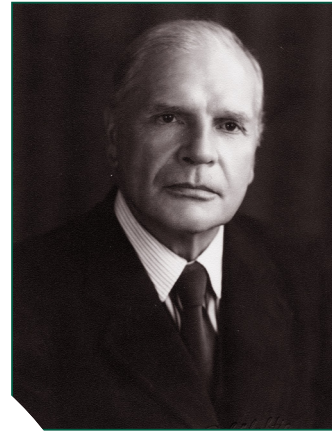
Maaherran rahasto maakunnan parhaaksi

Rahasto perustuu yksityisten ja yhteisöjen tekemiin lahjoituksiin Etelä-Pohjanmaan rahaston hoitokunnan ensimmäisen puheenjohtajan, maanviljelysneuvos Jalo Lahdensuon (21.10.1882–6.10.1973) täyttäessä 90 vuotta 1972. Rahastoon osoitettiin muistoadressilahjoitukset Jalo Lahdensuon kuoltua. Rahasto vaalii ja kehittää Etelä-Pohjanmaan henkistä ja taloudellista viljelyä.

Jalo Toivo Lahdensuo (vuoteen 1906 Lagerstedt) syntyi Lapualla maanviljelijä, valtiopäiväedustaja Fredrik Wilhelm Lagerstedtin ja Katariina Justiina Keisalan perheeseen, jossa oli 14 lasta.

Jalo Lahdensuo pääsi ylioppilaaksi Vaasan Realilyseosta 1902 ja jatkoi opintojaan senkin jälkeen, kun hän isän kuoltua 1904 oli ryhtynyt viljelemään Honkimäen tilaa. Tila toimi harjoittelutilana. Lahdensuo suoritti maanmittausinsinöörin tutkinnon 1906 ja valmistui filosofian maisteriksi 1910. Opetettuaan lyhyen aikaa Lapuan yhteiskoulussa hän toimi Lapuan maanviljelyslyseon johtajana 1915–1924. Hän avioitui 1905 Liisa Aliina Keron kanssa, joka oli maalaistalon tytär ja kirjakaupan hoitaja Lapualta. Heille syntyi neljä lasta: Jouko 1906, Annikki 1907, Mauno 1909 ja Sinikka 1919.

Jalo Lahdensuosta tuli Lapuan kunnanvaltuuston puheenjohtaja 1916. Maalaisliitto oli luontevasti hänen puolueensa. Hän osallistui suojeluskuntien Etelä-Pohjanmaan keskushallituksen jäsenenä vuoden 1918 sodassa mm. Seinäjoen taisteluihin venäläisiä vastaan. Lahdensuo oli kansanedustajana 1921–1938 ja maatalousministerinä 1924, puolustusministerinä 1927–1928 ja 1931–1932, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerinä 1929–1930 ja 1936–1937 sekä pankkivaltuusmiehenä vuodesta 1926. Lahdensuo oli aluksi suhtautunut myönteisesti lapuanliikkeeseen, mutta kun liike kääntyi väkivaltaan ja parlamentaarista hallintoa vastaan, hänen suhtautumisensa muuttui. Hänet yritettiin siepata kesällä 1932, mutta ampumavälikohtaus päättyi onnekkaasti ilman uhreja.

Kuva: SKR.

Lahdensuo nimitettiin Vaasan läänin maaherraksi 1938. Erottuaan virasta 1943 hän jatkoi useissa luottamustoimissa. Hän oli useissa komiteoissa ja maatalousorganisaatioiden, kuten MTK:n ja Maalaiskuntien Liiton, johtotehtävissä. Lahdensuo sai lukuisia kunnianosoituksia, kuten maanviljelysneuvoksen arvon 1938, Vapaudenristi 2:n ja 3:n, Suomen Valkoisen Ruusun komentajamerkin ja Tanskan Dannebrogin suurristin. Hänelle myönnettiin mm. Etelä-Pohjanmaan maanviljelysseuran, Etelä-Pohjanmaan maakuntaliiton ja Suomen kotiseutuliiton kunniapuheenjohtajuus, ja kunniajäseneksi hänet valittiin Suomen Punaisen Ristin Vaasan piirihallitukseen, Suomen Ayrshire-yhdistykseen ja Etelä-Pohjalaiseen Osakuntaan.

Lahdensuo toimi Lapuan sekakuoron johtajana 1918–1954 ja Lapuan kirkkovaltuustossa vuodesta 1918 ja sen varapuheenjohtajana vuodesta 1956. Hän julkaisi kirjan Tie, jota oli kuljettava: puheita kolmelta vuosikymmeneltä (1962) ja oli toimittamassa teosta Eteläpohjalaisia elämäkertoja I–II (1963–1965). Lahdensuon syntymän 100-vuotispäivänä Lapualla paljastettiin hänen hautamuistomerkkinsä, ja hänen urastaan on julkaistu väitöskirjatutkimus 1999.

Osuuskunta Sigillum/Heli Teittinen

Etelä-Pohjanmaan rahasto on perustettu 1959, jolloin se kuului Keski-Pohjanmaan rahaston kanssa yhteiseen Pohjanmaan rahastoon. Vuonna 1963 Etelä-Pohjanmaan rahastosta tuli oma rahastonsa. Rahasto vaalii historiallisen Etelä-Pohjanmaan maakunnan henkistä ja taloudellista kulttuuria jakamalla apurahoja ja palkintoja sekä edistämällä muillakin tavoin maakunnan kulttuurielämää. Lisätietoa www.skr.filep.